2. PROGRAMMAPLAN GEZONDHEID

2.1. Algemeen

In overeenstemming met het besluit van het Algemeen Bestuur over de 'Kaderbrief 2021-2024' is in het programma Gezondheid rekening gehouden met:

- Borging Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE): de bestuurscommissie Gezondheid heeft eind 2019 besloten om borging van de AVE methodiek in Fryslân als taak te beleggen bij GGD Fryslân. Deze taak betreft het zorgdragen voor het bekwaam worden en blijven van gemeentelijke functionarissen in de AVE methodiek. Voor de uitvoering van deze taak is € 45.000 beschikbaar gesteld.
- Taken i.h.k.v. Wet verplichte GGZ: per 1 januari 2020 is de Wet verplichte GGZ van kracht en wordt van gemeenten onder meer verwacht dat zij verkennend onderzoek uitvoeren en betrokkenen horen. De colleges in Fryslân hebben besloten om de taken verkennend onderzoek en betrokkenen horen onder te brengen bij GGD Fryslân. De begrote kosten voor het uitvoeren van deze taken bedragen € 483.000. Deze worden afzonderlijk met de gemeenten verrekend naar rato van het aantal inwoners.
- Actieprogramma Kansrijke start en 'Nu niet zwanger': In september 2018 heeft het ministerie van VWS het landelijk actieprogramma 'Kansrijke Start' gepresenteerd. Het vormen van lokale coalities rondom de eerste 1.000 dagen van een kind en het programma 'Nu niet zwanger' zijn onderdelen van het actieprogramma. GGD Fryslân zal in 2020 en 2021, samen met gemeenten, invulling geven aan dit actieprogramma. De Bestuurscommissie Gezondheid heeft 14 november het plan van aanpak behandeld.
- Omgevingswet: als gevolg van de invoering van de Omgevingswet wordt de GGD merkbaar vaker geconsulteerd bij omgevingsgerelateerde vraagstukken. Binnen de huidige formatie is het opvangen van deze vraagstijging niet mogelijk. Het is echter nog niet mogelijk om in te schatten wat de structurele effecten van de Omgevingswet zijn voor de GGD. De bestuurscommissie Gezondheid heeft besloten daarom besloten om in 2020 en 2021 jaarlijks € 100.000 beschikbaar te stellen via een onttrekking aan de egalisatiereserve. Deze tijdelijke middelen maken het mogelijk om de vraagstijging op te vangen en om de inhoudelijke en financiële consequenties van de omgevingswet in beeld te brengen.
- JGZ 3.0: de Bestuurscommissie Gezondheid heeft eind 2018 de innovatieagenda JGZ 3.0 voor de komende jaren vastgesteld. De vastgestelde innovatieagenda vergt een incidentele investering van € 348.000 in 2021, welke wordt gedekt vanuit de bestemmingsreserve JGZ 3.0.

2.2. Doel van het programma

De hoofdambitie van het meerjarenbeleidsplan 2019-2022: we gaan de komende vier jaren gezondheidswinst boeken. GGD Fryslân wil het aantal ongezonde levensjaren voor iedereen terugbrengen. Extra aandacht gaat daarbij uit naar de doelgroep met een lage sociaaleconomische status, omdat het aantal ongezonde levensjaren voor deze groep veel groter is.

Onze missie is: Iedereen verdient een veilig en gezond leven. Wij dragen daaraan bij!

Om onze missie waar te maken, richten we ons in het programma Gezondheid op factoren die de gezondheid en vitaliteit van mensen beïnvloeden. Denk aan de sociaaleconomische situatie van mensen of culturele, fysieke en sociale factoren in de omgeving van mensen. Maar ook het gedrag en de vaardigheden van mensen zelf, hebben invloed op hun eigen gezondheid (positieve gezondheid, Huber 2011).

We dragen als netwerkorganisatie samen met onze partners bij aan bovenstaande hoofdambitie zoals vastgesteld in het meerjarenbeleidsplan. Om onze hoofdambitie te ondersteunen, zijn daarin ook de volgende ondersteunende ambities geformuleerd voor 2019-2022:

- Gezondheid krijgt in alle omgevingsvisies een prominente plek.
- De kinderopvang in Friesland voldoet aan de gestelde normen voor kwaliteit en veiligheid. Het aantal zogenaamde 'groene' profielen (dat wil zeggen door de inspectie als voldoende beoordeeld) is toegenomen met 10%.
- De huidige vaccinatiegraad (95% voor RVP en 52% voor HVP) blijft op peil.
- We dragen bij aan de vermindering van de druk op de specialistische hulp en zorg.

- We voorkomen antibioticaresistentie en bestrijden het als het zich aandient.
- Er valt niemand tussen wal en schip!

2.3. De pijlers en speerpunten van GGD Fryslân

In de begroting zijn de vier pijlers van GGD Fryslân terug te vinden.

2.4. Resultaten in 2021

In het verlengde van het besluit van het Algemeen Bestuur over een nieuw format voor de programmabegroting (begroting 2.0) zijn door de Bestuurscommissie Gezondheid op 15 november 2018 per jaar indicatoren vastgesteld die horen bij het meerjarenbeleidsplan 2019-2022. Om de relatie tussen de pijlers en de thema's van het meerjarenbeleidsplan te verduidelijken, is per indicator ook het thema benoemd.

De indicatoren voor 2021 vindt u hieronder.

Indicator	Bron	Onderwerp	Thema
Pijler 1 - Monitoren, signaleren, advies			
Percentage volwassenen dat rookt	Gezondheidsmonitor 2020	Roken	Leefstijl en vitaliteit
Percentage volwassenen dat overmatig alcohol drinkt	Gezondheidsmonitor 2020	Alcohol	Leefstijl en vitaliteit
Percentage volwassenen met matig overgewicht en obesitas.	Gezondheidsmonitor 2020	Overgewicht	Leefstijl en vitaliteit
Aantal gemeenten waarbij de GGD geadviseerd heeft bij de GIDS aanpak.	Interne informatie teams b&a	Gids aanpak	Lokale leefwereld
Aantal gemeenten waarbij de GGD geadviseerd heeft op ouderengezondheidszorg.	Interne informatie teams b&a	Ouderengezond-heidszorg	Lokale leefwereld
Aantal gemeenten waarbij de GGD betrokken is bij de omgevingsvisie.	Interne informatie teams b&a	Omgevingsvisie	Gezonde leefomgeving
Aantal gemeenten waarbij de GGD geadviseerd heeft over de omgevingsvisie.	Interne informatie teams b&a	Omgevingsvisie	Gezonde leefomgeving
Pijler 2 - Uitvoerende taken gezondheidsbescherming			
Aantal gemeenten waarbij de GGD (een deel van) de uitvoering van de GIDS aanpak op zich neemt	Interne informatie teams b&a	Gids aanpak	Lokale leefwereld
Aantal gemeenten waarbij de GGD (een deel van) de uitvoering van ouderengezondheidszorg op zich neemt	Interne informatie teams b&a	Ouderengezond-heidszorg	Lokale leefwereld
Vaccinatiegraad	RIVM	Infectieziekten	Gezonde leefomgeving
Pijler 3 - Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises			
Aantal opschalingen naar GROP.	Interne registratie GROP functionaris	GROP	Zorg en veiligheid
Aantal PSH-processen.	Interne registratie coördinator PSH	GROP	Zorg en veiligheid
Aantal suïcides.	CBS	Suïcides	Zorg en veiligheid
Pijler 4 - Toezicht houden			
Percentage groene profielen kinderopvang	Interne registratie THZ		Gezonde leefomgeving